

Шунмгъа шовуч

Яшалтинск района, Ленинă пертă колхозд Евдокия Авдеенког сүвтăседнăртă кўч-жолса, аврăннь пертăн турлг кўн гидж эс медг кўн ховр болх. Энўнă бăадл-джиргълин тускар келхър седхлă, колхозин шовуна фермин кōдлмшин тускар келх жергтă.

Дăанă цагин джилмўдт арви хойрта Дуся жўўкн, дăанд эцкăн геечкăд, колхозин шовуна фермд эктăгъан хамдан кōдлсмн. Эдниг ирхд шовуна ферм йир му бăадл д бăасмн: хот тату болад, шовудин гару, гемтгън ик бăасмн.

Дуся кōдлх саната болв чигн, шовуд хăлăлгънă болн асрлгъна кōдлмш медгго бăасмн. Эн тегăд асхн болгън «Птицеводство» гидг дегтр умшад, медрлăн бōдлўлдг бăасмн. Тинм кевър эн кōдлмшин аацла танылдад, кōдлă йовдж пертă шовуч болсмн.

Эн джиллн экллър, партин XXI-ч хург болджасн бōдрмўдт, колхозин правлень, района инкубаторн станцас ўвлър гууджулгдсн гууджмлмуд авх пинидвр авсмн. Шовўд хăлăхд кўн кергтă болхла — би шовуч болнав, — гидж Е. Авдеенко келлă.

— Шовуд орулх герт беш, пол, ўўдн уга билă. Цōбкн хонгас нааран кесг мингъгн гууджмл авч ирх, тингхлă яхмб, ююнас авн эклхлă — сăн болх, — гидж дотран санад, Авдеенко кōдлмшăн экллă.

Энўнă нōкдирнь бōддж бас шунлтта шовуна кōдлмшт дурта улс ирхлă. Удн чан болсн утл, аврăннь нгъбу шовучнр, бийсиннь чиндър шовуна гертан беш тăвăд, дакад шовуна герин газа-дотркинь шалдад дулалдж авсмн. Дулалдж белдсн шовуна гертан одн 8 мингъгн 200 гууджмлмуд орулдж авсмн. Шовуд беклгънд однă хотинь диглдж бгльгн — эрки чинртă болдг, тегăд эн учрар, ўр Авдеенко колхозин зоотехниктă хамдан шовуд асрлгъна диг-дарагъан диглдж авб.

Гууджмлмудиг белокта, витаминтă, минеральн чинртă хотар теткхин тōлă, ўсн болн махна зўўтă хот, загъсна тос, модна нўўрсн, кōк люцерн бвсн бгтгджăв.

Нигдж арднь ордж асрна ашд гууджмлмуд хойр сарин эргцд темдгтăгъяр бōсăд, дживрăн делцхăв.

Ода гууджмлмуд уга, одн бнгъгн солад, бōдўн шовуд болчкесн бăанă. Шарвр булта, арă кōндрдг гууджмлмудин ормд минчхр улан залата цагъан-цагъан такас гўўлднă. Эднăс ода бōдр болгън 650—800 бндгн авгдна.

— Ода би шовучв — гидж Авдеенко келнă. Государствд эн шовуч 40 мингъгн бндг орулдж бгсн бăанă. Ўр Авдеенко 1960 джил бндгдг така болгънасн 125—130 бндг авх даалгъвр авад, шунлтта кевър кōдлджанă.

И. БАЗЮН.